

**КӘСІПОРЫННЫҢ
ЭКОНОМИКАЛЫҚ
РЕНТАБЕЛЬДІЛІГІН
РЕТТЕУ МӘСЕЛЕЛЕРІ**

Рентабельділік – бұл кәсіпорынның табыстылық деңгейінің қатынастық көрсеткіші, ол қызметтердің түрлі бағыттарының (өндірістік, коммерциялық, инвестициялық және т.б.) табыстылығын, толықтай алғанда кәсіпорын жұмысының тиімділігін сипаттайды.

Рентабельділік – бұл ресурстарды пайдалану дәрежесі мен шығындар деңгейін сипаттайтын өндіріс тиімділігінің қатынастық көрсеткіші.

Рентабельділік көрсеткіштері 3 топқа бөлінеді:

- ❖ жалпы активтер (авансталған, жиынтық капитал) және олардың жекелеген элементтерінің рентабельділігі;
- ❖ кәсіпорын өнімінің рентабельділігі;
- ❖ ақша қаражаттарының таза ағымы (немесе түсімі) негізінде есептелетін рентабельділік көрсеткіштеі.

«Гермес» ЖШС жалпы активтерінің (өндіріске салынған капиталдың) табыстылық деңгейі,
мың теңге

№	Көрсеткіштер	2015	2016	Ауытқуы (+,-)
1	2	3	4	5
1	Таза табыс	5 040	6 538	+1 498
2	Жалпы активтер (салынған капитал)	65 070	70 174	+5 104
3	Жалпы активтердің рентабельділігі, %	7,75	9,32	+1,57

Ақпарат көзі: «Гермес» ЖШС 2015 -2016 жылдардағы қаржылық есебі

«Гермес» ЖШС жалпы капиталының табыстылық деңгейіндегі ауытқулар

№	Көрсеткіштер	2015	2016	Ауытқу (+,-)
1	2	3	4	5
1	Таза табыс, мың теңге	5 040	6 538	+1 498
2	Өткізуден түскен табыс, мың теңге	79700	83610	+3910
3	Жалпы активтердің орташа жылдық құны, мың теңге	65070	70174	+5104
4	Активтердің рентабельділік деңгейі (1/3)·100, %	7,75	9,32	+1,57
5	Өткізілген өнімнің табыстылығы (1/2) ·100, %	6,32	8,82	+1,5
6	Активтердің айналымды-лық коэффициенті (2/3)	1,2	1,2	0

«Гермес» ЖШС өндірістік құралдарының табыстылығының өгеруіне әсер етуші көрсеткіштер

№	Көрсеткіштер	Өткен жыл	Есепті жыл	Ауытқуы, (+,-)
1	2	3	4	5
1	Таза табыс, мың теңге	5 040	6 538	+1 498
2	Өткізуден алған табыс, мың теңге	79700	83610	+3910
3	Негізгі құралдардың орташа жылдық құны, мың теңге	49 826	55 789	+5 963
4	Айналым активтерінің орташа жылдық құны, мың теңге	15 244	14 385	-859
5	Өндірістік активтердің орташа жылдық құны, мың теңге (3 + 4)	65 070	70 174	+5 104
6	Өнімнің қор сыйымдылық коэффициенті (3 / 2)	0,63	0,67	+0,04
7	Айналым активтерін бекіту коэффициенті (4 / 2)	0,19	0,17	-0,02
8	Өткізілген өнімнің табыстылығы (1 / 2)	0,06	0,08	+0,02
9	Өндірістік активтердің рентабельділігі (1 / 3)·100%	7,75	9,32	-1,57

Ақпарат көзі: «Гермес» ЖШС 2015 -2016 жылдардағы қаржылық есебі

«Гермес» ЖШС еңбек күші рентабельділігі көрсетілген.

№	Көрсеткіштер	Өлшем бірлігі	2015 жыл	2016 жыл	Ауытқуы	
					(+ ; -)	%
1	Таза табыс	Мың теңге	5040	6538	1498	129,7
2	Кәсіпорындағы жұмыскерлер соны	адам	88	187	+99	212,5
3	Еңбек күші рентабельділігі	%	57,3	35,0	-22,3	

Ақпарат көзі: «Гермес» ЖШС 2015 -2016 жылдардағы қаржылық есебі

S

Табыстылық
Сұранымның күшті болуы
Мемлекеттегі ЖҰӨге әсері
Жаңа технологиялар

W

Дағдарыс
Инфляция
Халықтың жағдайы

O

Әлемдік нарыққа шыға алу
Диверсификация
Интеграция

T

Табиғи апат
Түсімдердің артық болуы
Шарттардың тиімсіздігі
Бәсекелестердің көп болуы